

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.464.2026
Warszawa, 22 września 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr **19379** Pana Posła Przemysława Wiplera, w sprawie stałych sądów polubownych, arbitrów branżowych oraz innych podmiotów pozasądowego rozstrzygania i rozwiązywania sporów.

Wyjaśniam, że Minister Sprawiedliwości nie sprawuje nadzoru nad działalnością sądów polubownych. Sąd polubowny to pozapaństwowa instytucja prawna, funkcjonująca poza systemem sądownictwa powszechnego, przewidziana w ustawie do rozstrzygania sporów cywilnych.

Organizacyjnie sądy polubowne dzielą się na sądy powoływane przez stronę dla rozstrzygnięcia określonego sporu, zwane sądami *ad hoc* oraz sądy stałe, powoływane przez różne instytucje. Miejsce postępowania przed sądem polubownym wskazują strony, a w razie braku takiego wskazania określa je sąd polubowny, uwzględniając m.in. dogodność dla stron. Uprawnienia sądów polubownych oraz zakres ich działania, a także podstawowe zasady funkcjonowania są uregulowane w Kodeksie postępowania cywilnego (art. 1154-1217).

Poza kompetencją sądu powszechnego pozostaje kontrola działalności arbitrów. Sąd jedynie na wniosek stron może dokonać oceny, czy na skutek działalności arbitrów lub też popełnionych przez nich błędów wynika dla stron jakaś szkoda. Poza ustaleniem samej szkody i jej rozmiarów sąd powszechny nie ma środków prawnych upoważniających do kontrolowania i ingerencji w działalność arbitrów. Dopuszczenie zresztą takich środków godziłoby w zasadę niezależności, bezstronności i swobody w podejmowaniu rozstrzygnięć, a tym samym wpływało niekorzystnie na realizację funkcji judykacyjnych arbitrów.

Wyjaśniam, że stałe polubowne sądy konsumenckie przy wojewódzkich inspektorach Inspekcji Handlowej są tworzone na podstawie umów o zorganizowanie takich sądów, zawieranych przez wojewódzkich inspektorów z organizacjami pozarządowymi

reprezentującymi interesy konsumentów lub interesy przedsiębiorców oraz z innymi zainteresowanymi jednostkami organizacyjnymi.

Możliwość tworzenia sądów polubownych przez podmioty pozapaństwowe (organizacje pozarządowe) należy ocenić pozytywnie, mając na uwadze, że działalność niezgodna z prawem wiąże się z takimi samymi skutkami, jak w każdej innej sytuacji łamania prawa.

Z wyrazami szacunku

Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/